

Év végén emlékezünk, számot adunk, bűnbánatot tartunk és hálát adunk. Ez nemcsak emberi szokás, erre maga az Úr hív minket. „Megvan az ideje” mindennek. Hívhat erre máskor is az Úr, de Ő teremtetten az időt, és Ő osztotta fel számunkra, hogy „számlálni tudjuk napjainkat és bölcs szívhez jussunk”.

Ézsaiás Izráel népével kapcsolatosan „emlékezik”: mit tettek, milyenek voltak ők és milyen volt az Úr hozzájuk. Mi többféle „körben” gondolkodhatunk: önmagunk, családjunk, gyülekezetünk stb.

Mivel kezdjük? Ézsaiás az Úr kegyelmére gondol először, és dicséri Őt. A kegyelem: meg nem érdemelt szeretet. Isten jó volt Izráelhez úgy, hogy nem érdemelték meg. „Ha figyelmesen hallgattok szavamra, ti lesztek az enyéim...” – ezzel kötött szövetséget Izráellel. Most Ézsaiás azt látja, hogy nem hallgattak Istenre, mégis az övéi maradtak. „Mégiscsak az én népem ez, fiaim, nem tudnak meghazudtolni”: Isten folyamatosan vezette ezt a népet, munkálkodott rajta, alakította, és Ő látja ennek az eredményét. „Megbánhatatlanok az Isten elhívása és ajándékai” (Róm 11,29): Ő hívott el engem, munkálkodott rajtam, és most is az övé vagyok. És „aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi a Krisztus Jézus napjára” (Fil 1,6).

Isten a kegyelmével megváltotta őket (63,9) és minket is. Izráelt megváltotta abból, hogy a bűnei következményeként ellenség uralkodjon rajta, és ezáltal ne vegye észre, hogy Isten vele van, csak a bajokat lássa. Ilyen volt az Egyiptomból és később más hatalmaktól való szabadítása. Előképek voltak ezek arra, ahogyan Krisztus megszabadított minket a bűnünkből.

Ezekkel a szabadításokkal nem nyertek új szívet. Látták, mit tett az Úr, de elfeledkeztek róla, vagy mást vártak tőle. Saját céljaik voltak, ezekhez ragaszkodtak. Pl. a jólét, a kényelem, az, hogy ne támadják meg őket. Amikor ezek veszélybe kerültek, vádolták Istent.

Nekünk már van új szívünk, olyan, amiben Jézus lakik. Ez az új szív már nem lázadhat, nem vádolhatja Istent akkor sem, amikor bajba kerülünk – hanem bízhat Őbenne, azt mondhatja: „jobb, mint amit érdemelnék”, és azt: „benne reménykedünk, hogy ezután is megszabadít” (2Kor 2,10). Vagy azt: „de ha nem tenné is...” – Tényleg bízom Istenben minden körülmények között? Vagy megszoktam, hogy magam is meg tudom oldani a problémáimat, és ha valami nem megy, már nem fordulok hozzá? Még akkor is Őhöz kellene fordulnom, ha „megy”, ha el tudom végezni: akarja-e Isten, hogy elvégezzem, vezessen, hogyan tegyem.

Isten hajlandó harcolni ellenünk, ha engedetlenek vagyunk. Amikor Izráelre ellenségeket küld, akkor is Ő maga harcol. Nem azért, hogy elpusztuljanak. Azért, hogy (újra) emlékezzenek.

Ézsaiás úgy emlékezik, hogy dicséri Istent a kegyelméért. Aki ott tart, hogy éppen felismeri „áldatlan”, Isten nélküli állapotát, az arra emlékezik, amit a múltban tett az Úr (akár személyesen vele is), és azt kérdezi: „hol van”. Nem lázadva kérdezik, hogy „hol van Isten”, akinek szerintünk ezt és ezt kellene tennie. (Sehol: akinek mi parancsolhatunk, az nem Isten.) – Így kérdezik: „hol van Isten, aki ezt és ezt tette”: aki kihozta őket a fogságból és annyi jót tett velük. Az igazi Istent keresik, és Ő „hagyja magát megkeresni” (Ézs 65,1).

A folytatás: „tekints le az égből” (63,15), „bárcsak szétszakítanád az eget és leszállnál” (63,19 / 64,1). Az igazi szabadításhoz magának Istennek kell leszállnia. Leszállt: emberré lett és meghalt értünk – megváltott azon az áron, amelynél kevesebb nem volt elég. „Nem veszendő holmin... hanem szent és drága véren”. Mi ezért lehetünk az övéi.

Isten ószövetségi népe átélhette újra és újra a bűnei bocsánatát. Mi átélhetjük azt is, hogy közösségben vagyunk Krisztussal, mert Ő erre váltott meg. „Ha figyelmesen hallgattok... ti lesztek az enyéim”: mi érthetjük az akaratát, és így hallgathatjuk és követhetjük Őt. Így lehetséges lesz az is, hogy nemcsak Isten látja, hogy mit végzett el rajtam, hanem az emberek is. Számukra így lesz látható, elérhető Krisztus, Akire nekik is szükségük van.

Ézs 57,15

Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkűvel is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörtek szívét.